

SA PÄRNUMAA ARENDUSKESKUS
NÕUKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL

Pärnu

25.02.2026

Registreeritud 27.02.2026 nr 1-2/26/1-1

Koht: Ringi 35, SA Pärnumaa Arenduskeskus, ruum A252

Toimumise aeg: 25.02.2026

Algus kell 12:06, lõpp 13:33

Juhatas: Erik Reinhold 12:06-13:07; Lauri Luur 13:07-13:33

Protokollis: Evelin Seppor, SAPA projektijuht

Osa võtsid nõukogu liikmed: Sander Kilk, Meelis Kukk, Silvia Lotman, Lauri Luur, Madis Mätas, Valmar Veste

Kutsutud: juhatuse liige Erik Reinhold, SAPA raamatupidaja Kaire Piiraja, praktikant Mailis Kivikas-Lorents

PÄEVAKORD:

1. Ülevaade SAPA tegevustest
2. SAPA nõukogu esimehe ja aseesimehe valimine
3. SAPA 2026 aasta eelarve I lugemine ja kinnitamine

Koosoleku avamine

SA Pärnumaa Arenduskeskuse (SAPA) juhatuse liige Erik Reinhold juhatas sisse SAPA nõukogu koosoleku ning juhtis koosolekut kuni nõukogu esimehe valimiseni.

Päevakorra kinnitamine

E. Reinhold tegi ettepaneku kinnitada esitatud päevakord.

OTSUSTATI: Kinnitada esitatud päevakord.

Hääletamine: Poolt: 6, vastu: 0.

1. Ülevaade SAPA tegevustest

KUULATI:

E. Reinhold andis ülevaate SA Pärnumaa Arenduskeskuse tegevustest.

Arutelu käigus käsitleti SAPA tegevuse tulemuslikkuse hindamist, strateegilist planeerimist, asutajate panuse osakaalu muutumist ning Pärnu linna ja POL panuse dünaamikat. Märgitakse, et SAPA lähtub maakonna arendusstrateegiast ja nõukogus kooskõlastatud tegevuskavadest ning asutajate panuse muutus ei ole olnud ametlikult kinnitatud suund.

Käsitleti KOBAR projekti osalejate statistikat. Märgitakse, et andmeid on võimalik esitada omavalitsuste lõikes. Lepiti kokku, et SAPA koondab KOBAR projekti osalejate statistika

omavalitsuste kaupa ja edastab andmed nõukogu liikmetele.

OTSUSTATI:

1.1 Võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

2. SAPA nõukogu esimehe ja aseesimehe valimine

2.1 Nõukogu esimehe valimine

KUULATI:

E. Reinhold algatas nõukogu esimehe valimise ning küsis, kas on ettepanekuid valimise läbiviimiseks salajase hääletuse teel. Ettepanekuid salajase hääletuse läbiviimiseks ei esitatud, seega viidi valimine läbi avaliku hääletuse teel.

V. Veste esitas Lauri Luuri nõukogu esimehe kandidaadiks. Teisi kandidaate ei esitatud.

L. Luur andis kandideerimiseks nõusoleku.

M. Kukk esitas küsimuse tegevuste tulemuslikkuse ja mõju mõõtmise kohta.

L. Luur selgitas, et mõõtmine on igati asjakohane, kuid peab hindama mida mõõta ja kui palju see aega nõuab.

OTSUSTATI:

2.1.1 Valida Lauri Luur nõukogu esimeheks.

Hääletamine: Poolt: 5, vastu: 0; Lauri Luur ei osalenud hääletamisel.

L. Luur võttis koosoleku juhtimise üle kell 13:07.

2.2 Nõukogu aseesimehe valimine

KUULATI:

L. Luur algatas nõukogu aseesimehe valimise ning küsis, kas on ettepanekuid valimise läbiviimiseks salajase hääletuse teel. Ettepanekuid salajase hääletuse läbiviimiseks ei esitatud, seega viidi valimine läbi avaliku hääletuse teel.

L. Luur esitas Valmar Veste nõukogu aseesimehe kandidaadiks. Teisi kandidaate ei esitatud.

V. Veste andis kandideerimiseks nõusoleku.

M. Kukk palus V. Vestel nimetada tema hinnangul SAPA juhatuse poolt esitatud 2026. aasta väljakutsetest olulisima.

V. Veste märkis, et kõik esitatud väljakutsed on olulised ning ta pidas olulisimaks tööstus- ja ettevõtlusalade vajadust luua ja rakendada uus maakondlik koostöömudel tööstus- ja ettevõtlusalade arendamise ja haldamise toetamiseks.

OTSUSTATI:

2.2.1 Valida Valmar Veste nõukogu aseesimeheks.

Hääletamine: Poolt 5, vastu 0; Valmar Veste ei osalenud hääletamisel.

3. SAPA 2026. aasta eelarve I lugemine ja kinnitamine

KUULATI:

K. Piiraja tutvustas SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2026. aasta eelarve projekti ning seletuskirja. Eelarve materjalid on lisatud (Lisa 1, Lisa 2 ja Lisa 3).

Arutelu käigus käsitleti Europe Direct'i rahastuse olemust. Selgitati, et tegemist on eraldiseisva projektitoetusega, mida taotletakse perioodiliselt ning mis ei kuulu püsiva tegevustoetuse hulka.

Käsitleti personalikulude kasvu. Selgitati, et keskmine palgatõus on ligikaudu 2,5%, kuid see

varieerub olenevalt ametikohast ja projektist. PEEK projekti puhul on personalikulude kasv kavandatud lähtudes projekti tingimustest. Märgitakse, et osade ametikohtade töötasud vajavad ühtlustamist.

Käsitleti juhatuse liikme tasu teemat. *E. Reinhold lahkus arutelu ajaks koosolekult (kell 13:19-13:26).*

Märgitakse, et eelarves on ette nähtud võimalus suurendada juhatuse liikme töötasu kuni 10%. Kuna juhatuse liikme tasu muutmise küsimust ei olnud eraldi päevakorrapunktina esitatud, ei tehtud selle kohta käesoleval koosolekul otsust, kuid selle juurde tullakse tagasi järgnevatel kohtumistel.

Arutati eelarve menetluslikku käsitlust. Märgitakse, et põhikirja kohaselt peab eelarve olema kinnitatud hiljemalt 28. veebruariks. Kuna nõukogu liikmeid ei olnud varem nimetatud, ei olnud eelarvet võimalik varem kinnitada. Leiti, et vajadusel on võimalik eelarvet hiljem täpsustada lisa-eelarve kaudu, sealhulgas pärast projektide rahastusotsuste selgumist.

3. OTSUSTATI:

3.1 Kinnitada SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2026. aasta eelarve esitatud kujul.

3.2 Vajadusel tehakse eelarves muudatusi lisa-eelarve kaudu vastavalt sihtasutuse põhikirjale.

Hääletamine: Poolt: 6; vastu: 0.

Järgmine koosolek

L. Luur tegi ettepaneku leppida kokku järgmise SAPA nõukogu koosoleku aeg.

Järgmine SAPA nõukogu koosolek toimub 14.04.2026 kell 14:00

Koosolek lõpetati kell 13:33.

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Luur
nõukogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Meelis Kukk
nõukogu liige

(allkirjastatud digitaalselt)

Valmar Veste
nõukogu aseesimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Silvia Lotman
nõukogu liige

(allkirjastatud digitaalselt)

Sander Kilk
nõukogu liige

(allkirjastatud digitaalselt)

Madis Mätas
nõukogu liige

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Seppor
koosoleku protokollija

Lisad:

Lisa 1 2026 aasta eelarve projekt

Lisa 2 2026 aasta eelarve seletuskiri

Lisa 3 2026 aasta eelarve projekt juurde

SA Pärnumaa Arenduskeskus 2026. aasta eelarve projekt

TULUD	2025 kinnitatud eelarve 22.01.2025	2026 EA I lugemine 25.02.2026
TULUD kokku	1 411 444	1 408 169
Tulud majandustegevusest	35 910	16 680
Inkubatsiooniteenuse müük	2 880	2 880
Muude koolituste müük	33 030	13 800
Saadud tegevustoetused	436 657	460 612
Pärnumaa Omavalitsuste Liit	185 313	195 919
Pärnu Linnavalitsus	67 049	83 452
MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused	150 207	145 561
SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	34 088	35 680
Saadud projektitoetused	839 077	836 549
PEEK	503 251	449 346
PEEK omafin (MATA, TÜPK)	141 981	149 783
Euroopa Komisjon	34 200	37 000
BioBoosters	68 575	0
Interreg	0	124 000
Erasmus+	0	41 420
Horizon Europe	35 000	35 000
Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA	56 070	0
Eelmise aasta edasikantavad vahendid	99 800	94 328

KULUD	2025 kinnitatud eelarve 22.01.2025	2026 EA I lugemine 25.02.2026
KULUD KOKKU kululiikide lõikes	1 411 444	1 408 169
Tööjõukulud	640 545	655 673
Töötasu	478 847	488 027
Sotsiaalmaksud	161 698	167 646
Majandamiskulud	94 480	99 780
Administreerimiskulud	35 080	38 180
Lähetuskulud	8 000	8 000
Koolituskulud	5 000	5 000
Ruumide majandamiskulud	18 000	16 000
Isikliku sõiduauto kasutamise kulud	12 400	15 000
IKT kulud	16 000	17 600

KULUD	2025 kinnitatud eelarve 22.01.2025	2026 EA I lugemine 25.02.2026
Tegevuskulud kokku, sh	676 419	652 716
Maakonna arendustegevus	24 000	23 000
Arengustrategia tegevuste elluviimine	24 000	23 000
Ettevõtluskeskkonna arendustegevused	350 304	304 983
Pärnumaa noorte inspiratsioonipäev	15 000	15 000
Ettevõtjate ja vabaühenduste tunnustusüritus	26 310	26 300
Võrgustiku tegevused (MAK meede 1)	8 000	4 000
Võrgustiku tegevused (MAK meede 2)	6 000	6 000
Messireis	18 000	18 000
Naisettevõtjate võrgustiku tegevused (PEEK)	10 683	13 929
Noorte ettevõtlikus ja ettevõtlusõpe (PEEK)	36 713	32 247
Noorte ettevõtlikus ja ettevõtlusõpe	12 000	12 000
Ettevõtluskeskkonna arendustegevus (PEEK)	28 158	26 360
Innovatsioonikeskuse arenustegevus, õppereisid	6 000	6 000
Ettevõtlusinkubatsiooni arendamine (PEEK)	36 960	24 268
disainiKOBARa tegevused (PEEK)	10 236	416
toiduKOBARa tegevused (PEEK)	43 944	50 275
inseneeriaKOBARa tegevused (PEEK)	12 085	5 439
loomeKOBARa tegevused (PEEK)	45 823	25 017
roheKOBARa tegevused (PEEK)	30 556	37 098
personaliKOBARa tegevused (PEEK)	3 836	2 634
Maakonna turundustegevus	41 665	43 682
Maakonna turundustegevused	15 000	15 000
Koolituste korralduskulud	1 000	5 000
turundusKOBARa tegevused (PEEK)	25 665	23 682
Europe Direct ja väliskoostöö	9 547	8 400
Ürituste korraldamine	8 400	8 400
Muud tegevuskulud	1 147	0
Terviseedendus, elanike heaolu ja turvalisus	18 804	10 176
terviseKOBARa tegevused (PEEK)	18 804	10 176
Vabaühenduste nõustamine ja arendamine	18 012	12 055
kogukonnaKOBARa tegevused	18 012	12 055
Projektid	214 087	250 420
BioBoosters	34 987	0
Horizon Europe	35 000	35 000
EAS - Pärnumaa disainiKOBAR	80 100	0
Suurtaristu kohaliku kasu fond	50 000	50 000
Interreg "Emma"	0	47 000
Interreg "Silver Careers"	0	77 000
Erasmus+ "We Shape Our Communities"	0	41 420
Omaosalus arenguprojektides	14 000	0

SELETUSKIRI SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2026. aasta eelarve projekti juurde

SISSEJUHATUS

SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2026. aasta eelarve projekt on koostatud juhindudes KOVide volikogude poolt heaks kiidetud Arengustrateegiast Pärnumaa 2035+, MARO poolt delegeeritud ülesannete ning koostööpartneritega sõlmitud lepinguliste kohustuste täitmiseks. Eelarve materjalid moodustavad terviku: 2026. aasta koondeelarve ja detailne kulude jaotus (*Lisa 1*) tegevusalade, kululiikide ja finantseerimisallikate lõikes ning käesolev seletuskiri.

Eelarve projektis on toodud võrdlusandmetena 2025. a 22.01.2025 kinnitatud eelarve.

2026. a eelarve projektis on tulud kogusummas 1 408 169 € (2025. a 1 411 444 €) ja kulud kogusummas 1 408 169 € (2025. a 1 411 444 €), eelarve tulem on 0 €. 2025. a edasikantavad tulud 2026. a summas 94 328 € (sh 50 000 € nõukogu poolt moodustatud suurtaristu kohaliku kasu fond).

TULUD

2026. a tulud kogusummas **1 408 169 €** (2025. a 1 411 444 €).

Tulud majandustegevusest sisaldavad inkubatsiooniteenuste müüki. Inkubatsioonis arvestatud hetkel 8 inkubanti 6 kuus, kuu maksumus 60 €. Muude koolituste müügi real on arvestatud SAPA poolt korraldavate koolituste ja õppereiside osavõtu tasudega.

Saadud toetused:

- Pärnumaa Omaavalitsuste Liidu sihtfinantseerimine 195 919 € (2025. a 185 313 €), POLi eelarve II lugemine toimub 27.02.2026;
- Pärnu linnavalitsuse sihtfinantseerimine 83 452 € (2025. a 67 049 €);
- MAK poolt eraldatav tegevustoetus ettevõtlustegevusega seotud ülesannete täitmiseks 145 561€ (2025. a 150 207 €);
- KÜSKi poolne eraldis ülesannete täitmiseks 35 680 € (2025. a 34 088 €).

POLi ja Pärnu linnavalitsuse sihtfinantseerimise summade arvestus on kulupõhine ja arvestuse alused on kulude peatükis iga tegevuse juures eraldi välja toodud. MAK leping on sõlmitud perioodile 2024-2029, lepingu kogusumma on 788 988 € ja toetuse summa aastas on kulupõhine. KÜSK summa on ei ole veel eelarve I lugemiseks kinnitatud.

Saadud projektitoetused:

- PEEK meetme toetus ja omafinantseering, mis tagatakse osaliselt MATA meetmest ja osaliselt TÜ Pärnu kolledž poolt (projekti periood lõppeb 08.2026);
- Horizon Europe Regions4Climate (periood 2023-2027, projekti kogumaksumus 165 550 €);
- Interregi projektid „Emma“ (periood 2026-2027, kogumaksumus 197 424 €);
- Interregi projekt „Silver Careers“ (periood 01.2026-06.2028, kogumaksumus 193 058 €);
- Erasmus+ projekt „We Shape Our Communities“ (periood 02.2026-01.2027, kogumaksumus 41420 €).

KULUD

2026. a kulud kogusummas 1 408 169 € (2025. a 1 411 444 €)

Detailne kulude eelarve tegevusalade lõikes koos finantseerimisallikatega ja 2025. a 22.01.2025 kinnitatud eelarvega on toodud *Lisas 1*.

Kulud on eelarves jaotatud valdkondade kaupa: maakonna arendustegevus, ettevõtluskeskkonna arendustegevus, maakonna turundustegevus, Europe Direct ja väliskoostöö, tervisedendus, elanike heaolu ja turvalisus, vabaihenduste nõustamine ja arendamine, juhtimise ja büroo kulud ning projektid. Valdkondade kuludes kajastatakse personali- ja tegevuskulusid, majandamiskulud kajastatakse juhtimise ja büroo kulude all.

Maakonna arendustegevus: eelarvelised kulud kokku 61 534 € (2025. a 59 323 €)

PÕHIEESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Maakonna arendustegevuse kuludest moodustab 38 534 € personalikulu ja 23 000 € tegevuskulu.

Maakonna arengustrateegia on aluseks Pärnumaa omavalitsuste ja koostööpartnerite poolt ühiselt maakonna arengu suunamisel, ühiselt tehtavate ja omavalitsusüksuste ülese mõjuga investeeringute kavandamisel, investeeringuteks toetuse taotlemisel ning kohalikele omavalitsustele antud ühiste ülesannete täitmisel.

Planeeritud tegevused arendusvaldkonnas:

- maakonna arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ uuendamise protsessi läbiviimine koos maakonna omavalitsuste, riigiasutuste ning seotus osapooltega. Protsessi üles ehitamine, sisuloome (uuringud, infokorje, kaasamine, koosolekud, ümarlauad, seminarid, ideekorje jms), tehnilise dokumendi koostamine, dokumendi vormistamine nii paberkujul kui virtuaalrakendusena, menetlusprotsess heakskiidu saavutamiseks, strateegia ja tegevuskava tutvustamine ning jõustamine;
- maakonna iga-aastase temaatilise visioonikonverentsi „Pärnumaa 100 000“ korraldamine;
- maakonna omavalitsuste juhtkonna, arendus- ja ruumilise planeerimise valdkonna koostööplatvormi „arendusKOBAR“ edasiarendamine ja aktiivsena hoidmine;
- MATA meetme korraldamine maakonna tasandil, objektide sõelumine ning taotluste ettevalmistamine, maakonna arengustrateegia tegevuskavas vastavate muudatuste tagamine koos volikogude vastavate otsustega;
- koostöö korraldamine maakonna omavalitsuste ning riigisektori vahel maakondlikult olulistes kuid omavalitsuste ülestes valdkondades;
- POLi ruumilise arengu komisjoni töös hoidmine ja istungite ettevalmistamine koostöös komisjoni esimehega;
- uue üleriigilise planeeringu ÜRP 2050+ koostamisse panustamine ja osalemine protsessis, riigi eriplaneeringute ja maakonna teemaplaneeringute protsessis osalemine;
- osalemine Euroopa Liidu struktuurifondide 2028-2034 rahatusperioodi ettevalmistamisel.

Arengustrateegia tegevuste elluviimise kulud kaetakse POL sihtfinantseerimise kaudu RAM arendustegevuse vahenditest (10 000 €) ja 2025. a kasutamata jäägi arvelt (13 000 €).

Ettevõtluskeskkonna arendustegevus: eelarvelised kulud kokku 652 826 € (2025. a 698 062 €)

EESMÄRGID: Ettevõtlusteadlikkuse arendamine ja tööjõu ettevalmistamine, ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe toetamine, ettevõtluskeskkonna arengut toetavate tugisüsteemide arendamine, inkubatsiooniteenuse edasiarendus, maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, KOV ühistegevus, maakonnasiseste sihtkohtade atraktiivsuse kasv, kohaliku toidu parem esiletoomine ja turustamine

Ettevõtluskeskkonna arendustegevuse kuludest moodustab 347 843 € personalikulu ja 304 983 € tegevuskulu.

Kulude finantseerimisallikad on toodud *Lisas I*. Ettevõtlusnädal-Pärnumaa noorte inspiratsioonipäev, noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe arendamise finantseerimine on jagatud kõigi omavalitsuste vahel elanike arvu põhisel (seisuga 01.01.2026), ettevõtjate tunnustusüritust toetavad kõik omavalitsuses võrdse summaga.

MAK rahastab väikeste- ja keskmiste ettevõtete võimekuse kasvatamise ja nõustamise tegevusi.

PEEK meetmest rahastatakse Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR tegevusi, mis on lõimitud erinevate sihtasutuse tegevussuundade arendamisse.

KOVide poolt rahastatavad tegevused ja eesmärgid:

- Pärnumaa noorte inspiratsioonipäev 15 000 € (2025. a 15 000 €) Eesmärk: Propageerida ettevõtlikkust ja ettevõtlust. Pärnumaa noorte inspiratsioonipäeval toimuvad inspiratsioonitund, erinevad töötoad ning Ettevõtliku kooli edulugude tutvustamine ja tunnustamine. Inspiratsioonipäevast võtab üle 500 noore Pärnu linna ja maakonna koolidest.
- Tunnustusüritus „Pärnumaa tegijad“ 26 300 € (2025. a 26 310 €). Pärnumaa arengustrateegia 2035+ teadmuspõhise majanduse tuumvaldkonna prioriteediks on kestliku ja koostöövõimelise ettevõtluskeskkonna kujundamine, maakonna konkurentsivõime tõstmine ning majanduse arengut pärssiva tööjõuprobleemi leevendamine. Kestliku ja koostöövõimelise ettevõtluskeskkonna tagamiseks on vajalik maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, sh ettevõtlusega tegelejate tunnustamine (Tegevussuund 2.1.3.). Mainekujunduse hoovaks on kohalike omavalitsuste ühistegevus maakonna identiteedi ja ühiste väärtuste hoidmisel ja arendamisel, mida tehakse muuhulgas ka tunnustussündmuse kaudu (Tegevussuund 1.1.1. Kohalike omavalitsuste ühistegevus). 2023. aastal Pärnumaa läbi viidud uuringus „Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR tegevussuundade edasiarendamine“ tõid intervjuudes osalenud ettevõtete esindajad välja vajaduse ettevõtete tunnustamise osas ning maakonna avaliku sektori ja Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR olulise rolli eeltoodud. Tunnustusürituse ajaloost: kuni aastani 2019 anti tunnustusüritusel välja ettevõtluse ja omavalitsuste aasta ettevõtete auhinnad. Kõik Pärnumaa omavalitsused (va Kihnu) liitusid tunnustusüritusel aasta ettevõtte auhinna üleandmisega aastal 2019, Kihnu liitus aastal 2021. Enne 2019. a tasus iga omavalitsus, kes soovis tunnustusüritusel enda ettevõtlusauhinda välja anda, osalemise eest lisaks. Alates 2020. aastast korraldatakse ettevõtjaid ja kodanikuühiskonda siduvat ühist tunnustusüritust "Pärnumaa tegijad", mille eesmärgiks on lähendada nii ettevõtluse kui vabaühenduste ridades tegutsevaid ettevõtlikke inimesi ning tuua neid laiemalt esile maakonnas kui Eestis tervikuna. 2023. aastast liitusid tunnustusüritusega tervisedenduse valdkonna tegijad ja Pärnumaa Kodukant. Tunnustusürituse raames antakse auhinnad vastavate žüriide poolt valitud ettevõtetele, ettevõtjatele, vabaühendustele ja vabatahtlikele ning tervisedenduse valdkonna tegijatele.

Tunnustused antakse välja 22. kategoorias. Kategooriate võitjatest tehakse videod, mida on hiljem võimalik nende enda turunduses ja maakonna sihipärasel mainekujunduses kasutada.

- Noorte ettevõtlikkus ja ettevõtlusõpe 12 000 € (2025. a 12 000 €). Eesmärk: Noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtlikkusõppe edendamine (sh Ettevõtlik kool). Tegevused: Ettevõtliku kooli maakondliku ja üle-eestilise edulugude konkursi korraldamine; Ettevõtliku kooli maakondliku edulugude konkursi tunnustusürituse korraldamine; Ettevõtliku kooli Haridusfestivali korraldamine ja Pärnumaa koolidega festivalil osalemine; laatade, võistluste, seminaride, õppereiside ja koolituste korraldamine; tehnoloogiapäevade korraldamine, õpilasfirmade laatade korraldamine.

MAKi poolt rahastatavad tegevused - ettevõtlusteadlikkuse valdkond ja ettevõtete nõustamine

2024 aastast algas uus programm „Maakondlike arenduskeskuste tegevuste elluviimise toetuse andmine”

Nimetatud programmi kehtestav regionaal- ja põllumajandusministri käskkiri näeb ette maakondlike arenduskeskustele kohalike väikeste ja keskmiste ettevõtete nõustamise ja arendamise tegevused.

Tegevused VKEde võimekuse kasvatamisel nutika spetsialiseerumise, tööstuse kolmikpöörde ja ettevõtluse valdkonnas ettevõtluse suuna arendamiseks on tegevused, mis soodustavad ettevõtjate ja haridusasutuste koostööd, (tööstus)ettevõtetele vajalikud spetsiaalsed koolitused, soodustatavad digikaubandust (e-kaubandus, platvormmajandus, jagamismajandus), soosivad ettevõtjate uute ärimudelite, sh ringmajanduse ja vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete rakendamist, suurendavad ettevõtjate teadlikkust digi- ja rohepöördest ja digitaalsele majandusele üleminekuks. Sellised tegevused on:

- piirkondlike või maakondlike innovatsiooni ökosüsteemide võrgustike loomine, koordineerimine ja arendamine fookusega kolmikpöördele, mille all mõistetakse automatiseerimise, digitaliseerimise, innovatsiooni ning kestlikkuse põhimõtete rakendamist;
- sihtgrupile oluliste rahvusvaheliste partnerite ja teadmuse hankimisel ning kaasamisel, koostööd rahvusvaheliste ekspertide, võrgustike ja ümarlaudadega.
- VKEde juhtimisoskuste suurendamine, sh äriplaneerimise, nõuetelevastavuse ja kvaliteedikontrolli oskused, personalitöö ja ressursside planeerimise oskused;
- ettevõtlusoskused, sh iduettevõtete arendamise erioskused, nagu riskijuhtimine, strateegiline mõtlemine ja enesekindlus, isiklike võrgustike loomise võime, erinevat tüüpi väljakutsete ja nõudmistega toimetulek;
- VKEde roheoskused, sh erioskused toodete, teenuste ja toimimise kohandamiseks kliimamuutustega, keskkonnakaitse, ringmajanduse, ressursitõhususe ja teiste nõuete või normidega ja muud.

SAPA tegevused kõnealuse käskkirja täitmiseks on üks-ühele nõustamisteenuse jätkamine, võrgustikupõhiste info- ja inspiratsiooniürituste korraldamine, messi- ja õppereiside korraldamine ettevõtetele, ettevõtluse alustamise ja tegutseva ettevõtte arenguhüppe toetamiseks mõeldud koolituste korraldamine.

Pärnumaa innovatsioonikeskus KOBAR

SAPA on esitanud koos TÜ Pärnu kolledžiga PEEK meetmesse projektitaotluse (periood 2024-2026), projekti kogumaht 3,9 miljonit eurot, millest projektitoetus 2,9 miljonit ja omafinantseering 1 miljon eurot.

SAPA poolt elluviidavate tegevuste maht on 1,65 miljonit eurot, millest omafinantseering 300 tuhat eurot. Omafinantseering kaetakse MATA meetmest summas 300 tuhat eurot.

TÜ Pärnu kolledži poolt elluviidavate tegevuste maht on 2,25 miljonit eurot, millest TÜ omafinantseering 700 tuhat eurot.

2026. a on kavandatud Pärnumaa innovatsioonikeskus KOBAR projektis SAPA poolt elluviidavate tegevuste maht 599 219 € (2025. a 645 232 €), KOVide omafinantseeringut ei ole. Projekt lõppeb 30.08.2026.

Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR (PEEK meetme rahastus) põhitegevused

Arengustrateegia EESMÄRK: Ettevõtlus- ja haridusvõrgustike ning ettevõtlusklastrite käivitamine, arendamine ja turundamine:

- RoheKOBAR keskendub jätkusuutlikkuse ja keskkonnahoiu edendamisele Pärnumaal, koondades ettevõtjaid ja avaliku sektori esindajaid. Tegevused hõlmavad roheteemalisi koolitusprogramme, võrgustikuüritusi, õppereise ning turundustegevusi, mis suurendavad teadlikkust ja toetavad Pärnumaa ettevõtete keskkonnasõbraliku toodangu esiletõstmist. Eelarveaastal korraldatakse inspiratsioonihommikuid, häkatone ja õppereiseid Taani ja Hollandisse.
- PersonaliKOBAR on Pärnumaa ettevõtete, haridusasutuste ja tugisorganisatsioonide koostöövõrgustik, mis keskendub personali kompetentside kaasajastamisele ja spetsialistide puuduse vähendamisele läbi pilootkoolituste, töörühmade kohtumiste, õppereiside ja turundustegevuste. naisettevõtjate võrgustiku arendamine - ettevõtjatele ja teistele huvilistele suunatud koolitused, seminaride, õppereiseid, turundustegevused. Eelarveaastal korraldatakse töösuhete loenguid koolides, korraldatakse koolitus „Personalitöö mittepersonalijuhtidele – praktikult praktikule“ ja koostöökohtumised HR Foorumiga.
- DisainiKOBAR on Pärnumaa ettevõteteid ja disainihuvilisi ühendav kogukond, mille fookus on tootedisaini ja disainitoodetega seotud valdkondade arendamisel. Kogukonna tegevused hõlmavad ettevõtjatele ja huvilistele suunatud koolitusi, seminare, õppereise ning turundustegevusi, mille eesmärk on tõsta teadlikkust ja edendada disainivaldkonna koostööd piirkonnas. Eelarveaastal korraldatakse kohtumisi disainiettevõtjatega, disaini töötubasid ja üritusi, moefoto näitus ja õppereiseid.
- ToiduKOBAR keskendub Pärnumaa toidutootjate koostöö ja konkurentsivõime suurendamisele, pakkudes koolitusi, õppereise ning turundustegevusi, et toetada kohaliku toidutootmise nähtavust ja arengut. Eelarveaastal korraldatakse kohtumisi fookusrühmadega tsükliõppe planeerimiseks, viiakse läbi tsükliõppe toidumeene konkurssi eel, luuakse visuaalsed materjalid ühisturunduseks, osaletakse Pärnumaa Maitsed Expo korraldamisel, korraldatakse erinevaid koolitusi ja õppereise, toidumeenekonkurssi, plaanitakse rajada Pärnumaa Maitsete esindusruum Vabakonna Majja ja ekspositsioon TÜ Pärnu kolledži ettevõtluskööki.
- Naisettevõtjate võrgustiku eesmärk on suurendada naisettevõtjate ettevõtlusteadlikkust ja toetada nende koostööd. Tegevused hõlmavad koolitusi, seminare, õppereise ja turundustegevusi, et edendada ettevõtlusaktiivsust ning kasvatada naisettevõtjate arvu. Eelarveaastal korraldatakse kohtumisi ja õppereise naisettevõtjatega.
- InseneeriaKOBAR keskendub valdkonna spetsialistide puuduse vähendamisele, töötades koostöös ettevõtetega välja pilootkoolitusi ja täiendkoolitusprogramme. Tegevused hõlmavad töörühmade kohtumisi ja turundustegevusi, sealhulgas sotsiaalmeediat ja reklaammaterjale, et tõsta esile Pärnumaa ettevõtete toodangut. Eelarveaastal korraldatakse MATIK õpetajate kohtumisi ja Avatud Tehaste Päev.
- LoomesKOBAR toetab loovuse arendamist noorte, ettevõtete ja seenioride seas ning aitab loovisikutel ja loomemajandusettevõtetel oma tegevust arendada ja välisturgudele laieneda. Tegevused hõlmavad regulaarselt toimuvat võrgustumist, seminare, koolitusi, õppereise ning loomemajanduse ettevõtjate nõustamist. Eelarveaastal korraldatakse 3 loomekoosolekut, õppereiseid Lõuna-Eestisse ja Kopenhaagenisse ning persoonibrändi ja disainiajaloo õppeprogramm EKA õppejõududega.

Arengustrateegia EESMÄRK: Tööstusettevõtete lisandväärtuse ja teadmismahukuse kasvatamine:

- valdkonna arengule suunatud koolitused, seminarid, õppereisid, turundustegevused. Eelarveaastal korraldatakse innovatsioonivalmiduse koolitusprogramm, innovatsiooni ökosüsteemi õppereis Rotterdami ja tööstussümbrioosi õppereis Taani.

Arengustrateegia EESMÄRK: Ettevõtlikkuse edendamine ja ettevõtlusteadlikkuse suurendamine:

- koolituste, seminaride, konverentside, töötubade häkatonide, võistluste, laatade, konkursside korraldamine, turundustegevused. Eelarveaastal korraldatakse õpetajate rahatarkuse mentorklubi, ettevõtlikkuse arenguprogramm, õppefirmade konkursid, osaletakse noortega rahvusvahelisel õpilasfirmade festivalil Riias ja JA Marketplace õpilasfirmade laadal Viinis.

Arengustrateegia EESMÄRK: Tootearenduskeskuste ja inkubaatorite käivitamine, arendamine ning turundamine TAIE fookusvaldkonnas või maakonna arengustrateegias määratletud eelisarendatavas ettevõtlusvaldkonnas:

- koolitus- ja mentorprogrammid, õppereisid, turundustegevused. Eelarveaastal korraldatakse erinevaid koolitusi (eksport, finants, juriidika, turundus ja müük. LinkedIn), osaletakse inkude ja teadusparkide talveseminaril, korraldatakse eelinku „Äriideest ettevõtjaks 2026“, planeeritakse korraldada mänguarenduse inkubatsiooniprogramm, osaletakse sTartUP Day’l ja Latitude59 maalima esimese digitaalse ühiskonna idufirmade tehnoloogiaüritusel.

Maakonna kui elu- ja töökoha ning investeerimiskoha turundustegevus: eelarvelised kulud kokku 85 831 € (2025. a 82 127 €)

EESMÄRGID: Maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, kohaliku toidu väärtustamine, kiired ühendused ja parem juurdepääs Pärnule

Maakonna turundustegevuse kuludest moodustab 42 419 € personalikulu ja 43 682 € tegevuskulu.

Paljud tegevused on järjepidevad, kuid uuel aastal soovitakse sisse tuua senisest rohkem koostööd siinse tööstussektoriga. Kui varem on rohkem pandud rõhku just elukeskkonna tutvustamisele, siis sel aastal keskendutakse rohkem töökeskkonna ja siinsete ettevõtete võimaluste tutvustamisele.

Põhieesmärgid:

- Kohaliku turunduskoostöö parandamine
- Pärnumaa parem nähtavus

Põhitegevused:

- Turundusfoorumi korraldamine avalikule- ja erasektorile, mille eesmärk on juhtida rohkem tähelepanu elu- ja töökoha turundusele;
- korraldada kevadel ja sügisel 2 kampaaniat, et tutvustada Pärnumaa elu- ja töövõimalusi;
- kolme veebilehe (parnumaa.ee, investinparnu.com ja arenduskeskus.eu) tööshoidmine, uue info lisamine ning vajadusel arendamine;
- erinevate kanalites vajaliku info levitamine ning nähtavus;
- koolitused kohalikele ettevõtjatele.

Möödik/tulemus: Pärnumaa on erinevates kanalites nähtav ning piirkonna kohta liigub infot erinevatele sihtgruppidele. Koostöö siinsete tööstusettevõtetega on paranenud.

Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR (PEEK meetme rahastus) tegevused

Arengustrateegia EESMÄRK: Ettevõtlus- ja haridusvõrgustike ning ettevõtlusklastrite käivitamine, arendamine ja turundamine

- TurundusKOBAR on Pärnumaa turundusvaldkonna töötajaid ühendav kogukond, mille eesmärk on suurendada kohapealset koostööd. Tegevused hõlmavad turunduskampaaniaid, sotsiaalmeedia ja turundusmaterjalide arendamist, messide korraldamist, veebiarendust, võrgustiku liikmete kohtumisi, koolitusi ja õppereise. Eelarveaastal korraldatakse õppereis turunduskonverentsile Londonisse, turunduse arenguprogramm, „Võti Tulevikku“ digikampaania, maakonna turundusnimeste kokkusaamised ja tehakse turundusvideod TÜ Pärnu kolledžile, Lääneranna ja Kilingi-Nõmme gümnaasiumile.

Kulude finantseerimisallikad on toodud *Lisas 1*. Kulud, mida finantseerivad POL ja Pärnu linn, on jagatud kõigi omavalitsuste vahel elanike arvu põhisel (seisuga 01.01.2026).

Europe Direct ja väliskoostöö: eelarvelised kulud kokku 47 828 € (2025. a 45 764 €)

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Europe Direct ja väliskoostöö kuludest moodustab 36 928 € personalikulu ja 10 900 € tegevuskulu.

Eesmärk ja tegevused haakuvad arengustrateegia eesmärgiga 1.1. „Isikupärased ja oma identiteeti väärtustavad tugevad kohalikud omavalitsused“.

Pärnu maakond omab pikaageid suhteid Buskerudi maakonnaga Norras. Norras toimunud haldusreformi järgselt taaselustati 2021. aastal suhted Viken maakonnaga. Lisaks otsustas üldkogu 2019. aastal luua sõprusuhted St Mary maakonnaga Marylandis, esimene külastus sinna toimus augustis 2022. Pärnu maakond teeb koostööd ka Põhjamaade Ministrite Nõukogu (PMN) Eesti esindusega, kellega koostöös toimub iga-aastaselt Põhjala kirjanduse nädal ning programm „Põhjala kirjanikud piire ületamas“ (lisaks eriprojektid) ja teisi sündmusi koolidele ja lasteaedadele. Koostöös PMNiga on toimunud erinevaid projekte haridusest ühistranspordini.

Europe Direct infopunkte on Eestis kokku 8. Europe Direct Pärnumaa (ED) infopunkt aitab kaasa erinevate sihtgruppide teadlikkuse suurenemisele Euroopa Liidust ja Euroopa Liiduga seonduvatest teemadest. ED infopunkti kaudu ja eestvedamisel toimuvad mitmed sündmused koolidele ja omavalitsustele, teavitamine ja kodanike kaasamine, suhtlemine kohaliku meedia ja teiste teabelevitajatega, koostöö edendamine piirkondlike ED teabekeskustega.

Lepingujärgselt on Euroopa Komisjoni projektitoetus summas 37 000 € (2025. a 34 200 €) ja taotlus POLi kaasfinantseeringuks 13 000 €. Lisaks on POLi eelarves kaasfinantseering 6000 €, kuna osade tegevuste teostajaks ja rahastajaks on liidu büroo.

Väliskoostöö arendamises on olulisemateks suundadeks koostöö arendamine Läti meiega piirneva Vidzeme regiooniga ja Buskerudi uuenenud juhtkonnaga uute koostööväljavaadete selgitamine ja kavandamine.

TULEMUS: Pärnumaa elanikud on teadlikumad Euroopa Liidust ja sellega seonduvatest teemadest.

ED infopunkti kaudu ja eestvedamisel toimuvad mitmed sündmused koolidele ja omavalitsustele. Väliskoostöö on laienenud ning partnerlus olemasolevate sõprusmaakondadega (Viken Norras ja St.Mary USAs) on tugevnenud.

Tervisedendus, elanike heaolu ja turvalisus: eelarvelised kulud kokku 39 077 € (2025. a 47 705 €).

EESMÄRK: Tervisedendus, elanike heaolu ja turvaline maakond ning kohalike omavalitsuste koostöö

Tervisedenduse, elanike heaolu ja turvalisuse kuludest moodustab 28 901 € personalikulu ja 10 176 € tegevuskulu.

MARO on maakondliku rahvatervise ja siseturvalisusega seotud tegevused delegeerinud täitmiseks SAPAle. Vahendid TAI tegevuskava teostamiseks on MAROs, tööjõu- ja majandamiskulud kaetakse MARO poolt läbi SAPA eelarve.

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ kolmanda läbimurdesuuna (inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond) puhul on alaeesmärkideks tervisedendus ja elanike heaolu ning turvaline maakond. Lisaks arengustrateegias märgitule ja maakonna enda panusele (sündmused, rahaline- ja inimressurss) on oluline täita ka MARO ülesandeid, milleks on:

- analüüsida rahvastiku tervise seisundi, sh tervisealase ebavõrdsuse ja siseturvalisuse olukorda maakonnas; koostada ülevaateid ja aruandeid, sh tehes selleks vajaliku koostööd asjaomaste asutuste ja ühingutega ning vajadusel tellida analüüse, ekspertarvamusi ja uuringuid ning koordineerida nende koostamist.
- korraldada huvikaitset rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonnas ja kavandada strateegiliste eesmärkide ja tegevusi sh tagada valdkonna kavandamine maakonna arengustrateegia jt plaanide koostamises.
- koordineerida rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonna tegevuste elluviimist ning vajalike
- tervist ja turvalisust toetavate teenuste pakkumist maakonnas vähemalt tervise- ja
- heaoluprofiilis kajastatud prioriteetsete mõjurite ohjamiseks.
- valmistada ette ja toetada rahvatervise ja siseturvalisuse valdkonna juhtimiseks vajalike
- võrgustike (sh tervise ja turvalisuse nõukogu) loomist, arendamist ja töö korraldamist sh korraldada ja vajadusel tellida arendamiseks vajalikke koolitusi ja seminare, korraldada võrgustikeks vajalike kogude loomist ja töökorralduse väljatöötamist.
- juhendada ja nõustada kohalikke omavalitsusi ja teisi osapooli valdkondlike tegevuste analüüsimisel, kavandamisel ja elluviimisel sh rahvatervise ja siseturvalisuse teemade kajastamisel kohaliku omavalitsuse arengukavas jt plaanides, kohaliku võrgustikutöö arendamises ja kogukondade võimestamises.

Kulude finantseerimine läbi POLi RAM tervise ja turvalisuse vahenditest.

Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR (PEEK meetme rahastus) tegevused

Arengustrateegia EESMÄRK: Ettevõtlus- ja haridusvõrgustike ning ettevõtlusklastrite käivitamine, arendamine ja turundamine

- TerviseKOBAR toetab Pärnumaa 2035+ Tervise- ja heaolu arengustrateegiat, keskendudes laste ja noorte terviseteadlikkuse, vaimse tervise ja hoolivuse arendamisele. Tegevused hõlmavad koolitusi, õppereise ning turundustegevusi, et aidata neil kasvada täisväärtuslikeks ja panustavateks ühiskonna liikmeteks. Eelarveaastal korraldatakse enesehooldusprogramm organisatsioonide vāravahoidjatele „Aeg iseendale“, organisatsioonide töötajatele ja peredele suunatud liikumis- ja heaolupäev „Liikumine on töövõime võti“, lisaks on plaanis korraldata õppereise.

Vabaühenduste nõustamine ja arendamine: eelarvelised kulud kokku 47 379 € (2025. a 49 803 €)

EESMÄRK: Laiapõhjaline aktiivne ja toimiv kodanikuühiskond

Vabaühenduste nõustamise ja arendamise kuludest moodustab 35 324 € personalikulu ja 12 055 € tegevuskulu.

Põhiülesandeks vabaühenduste nõustamine, jätkub ka KOP projektitoetuste hindamine.

Põhilised tegevused: MTÜ-dele erinevate teenuste pakkumine - eestvedajate inspireerimine, nõustamine, informeerimine, koolituste korraldamine, tunnustamine. Aktiivsete kodanike kaasamine, töötoad, koolitused MTÜ-dele, et saavutada KOBAR eesmärke, valmistada uue perioodi projekte ellu viima.

Pärnumaa innovatsioonikeskuse KOBAR (PEEK meetme rahastus) tegevused

Arengustrateegia EESMÄRK: Ettevõtlus- ja haridusvõrgustike ning ettevõtlusklastrite käivitamine, arendamine ja turundamine

- KogukonnaKOBAR toetab Pärnumaa kodanikuühenduste tegevust ja kodanikualgatuste arengut, keskendudes sotsiaalse innovatsiooni ja ettevõtluse võimekuse kasvatamisele. Tegevused hõlmavad koolitusi, õppereise, turundustegevusi ning juhendmaterjalide ja mentorprogrammide loomist mittetulundussektoris. Eelarveaastal korraldatakse MTÜdele kommunikatsiooni-, finants- ja kaasamiskoolitusi, tehakse kogemusõhtuid, luuakse kovisiooni ja MTÜdele suunatud õppematerjale.

Muud projektid: eelarvelised kulud 250 420 € (2024. a 214 087 €)

Projekti nimetus	Periood	Kogueelarve	2026 eelarve	Selgitus
Horizon Europe Regions4Climate	2023-2027	165 550	35 000	ELi peamine teadusuuringute ja innovatsiooni programm. Käsitleb kliimamuutusi, aitab saavutada ÜRO säästva arengu eesmärke ning suurendab ELi konkurentsivõimet ja majanduskasvu. Programm hõlbustab koostööd ning tugevdab teadusuuringute ja innovatsiooni mõju ELi poliitika väljatöötamisel, toetamisel ja elluviimisel, lahendades samal ajal ülemaailmseid probleeme.
Suurtaristu kohaliku kasu fond	2026	50 000	50 000	SAPA nõukogu poolt 2023. a loodud fond

Projekti nimetus	Periood	Kogueelarve	2026 eelarve	Selgitus
Interreg "Emma"	2026-2027	197 424	47 000	Interregi Kesk-Läänemere piirkonna programm, millega toetatakse piiriülest koostööd, et tegeleda takistustega, mis on seotud vähem konkurentsivõimeliste ühiskonnagruppide ligipääsuga tööturule. Projekti eesmärk on hõlbustada 19–29-aastaste koduste ja noorte emade naasmist tööturule, vähendades sotsiaalse tõrjutuse ohtu ja avades nende professionaalse potentsiaali. Projekt pakub vajalikke teadmisi, oskusi ja tugivõrgustikke, et edendada nende integreerumist majandusse. Projektipartnerid Lätis ja Soomes.
Interreg "Silver Careers"	01.2026 - 06.2028	193 058	77 000	Interregi Kesk-Läänemere piirkonna programm, millega toetatakse piiriülest koostööd, et tegeleda takistustega, mis on seotud vähem konkurentsivõimeliste ühiskonnagruppide ligipääsuga tööturule. Projekti eesmärk on arendada vanuses 55+ töötavate inimeste digioskusi ja karjääri juhtimise oskusi, et tõsta nende enesekindlust ja konkurentsivõimet. Projektipartnerid Lätis ja Soomes.
Erasmus+ "We Shape Our Communities"	02.2026 - 01.2027	41 420	41 420	Erasmus+ programm noortevaldkonna noortevahetuseks EL liikmesriikide ja assotsieerunud riikide vahel. Projekti sisu keskendub maapiirkondade noorte võimestamisele läbi juhtimisoskuste, meeskonnatöö ja kultuuridevahelise õppimise. Algatuse eesmärk on arendada noorte praktilisi pädevusi, et nad osaleksid aktiivsemalt kohalikus otsustusprotsessis ja kogukonna arendamises. Projekti raames toimub Soome Turu piirkonna ja Eestist Pärnumaa noortele kaks nädalapikkust noortevahetust, üks Eestis ja teine Soomes.

SAPA tööjõukulud kokku: eelarvelised kulud 655 673 € (2025. a 640 545 €)

Töötajate koosseisus on juhatuse liige, maakonna arendus- ja turundusjuht, neli KOBARA kogukonnajuhti ja projektijuht, ettevõtlusinkubaatori juht, kolm konsultanti, väliskoostöö spetsialist, rahvatervise ja turvalisuse spetsialist, büroojuht, raamatupidaja, puhastusteenindaja. Kokku 16,5 ametikohta. Palgafond tõus võrreldes 2025. a eelarvega on ca 2,5%.

SAPA majandamiskulud kokku: eelarvelised kulud 99 780 € (2025. a 94 480 €)

Administreerimiskulude all kajastatakse kulud bürootarvetele, telefonidele, koopiamasina rendile, ajakirjanduse tellimisele ja reklaamkuulutuste avaldamisele, dokumendihaldusprogrammidele, joogiveele, panga- ja postiteenustele, töötajate tervisekuludele, liikmemaksudele, auditeerimisele.

Lähetuskulud ja isikliku sõiduauto kasutamise hüvitis on arvestatud iga töötaja puhul tööiseloost tulenevalt. Koolituskuludeks on arvestatud 300 eurot töötaja kohta aastas.

Ruumide majandamiskulude all kajastatakse Ringi tänav 35 kommunaalteenuste kulusid.

IKT kulude all kajastatakse domeenide, serverite rendikulusid, interneti püsiühenduse ja IKT-toe kulusid, raamatupidamistarkvara ja arvutite rendikulusid.

Majanduskulude eelarve tõus võrreldes 2025. a on ca 5%.

Seletuskirja koostajad:

Erik Reinhold, juhatuse liige

Kaire Piiraja, raamatupidaja

18.02.2026

Lühendite seletused

ED	üle-Euroopaline Euroopa Komisjoni võrgustik, millel on üle 500 Europe Direct teabekeskust, Eestis on 8 Europe Direct teabekeskust ja üks nendest SA Pärnumaa Arenduskeskuses
EISA	Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus
EKA	Eesti Kunstiakadeemia
EL	Euroopa Liit
HR Foorum	Kohaliku kogukonna efektiivne koostöövõrgustik
IKT	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia
KOBAR	Pärnumaa ettevõtjate, ettevõtluse tugistruktuuride ja haridusasutuste ettevõtlusalane koostööplatvorm, mille eesmärk on ühiselt leida ettevõtluse kasvuks ja piirkonna arenguks parimad lahendused
KOP	kohaliku omaalgatuse programm
KOV	kohalik omavalitsus
KRAV	Kohaliku ja regionaalse arendusvõimekuse tõstmise toetusmeede
KÜSK	SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital
MAK	MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused
MARO	maakondlik arendusorganisatsioon (Pärnumaa Omavalitsuste Liit)
MATA	maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede
MTÜ	mittetulundusühing
PEEK	meede „Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond“
PMN	Põhjamaade Ministrite Nõukogu
POL	Pärnumaa Omavalitsuste Liit
RAM	Rahandusministeerium
SAPA	SA Pärnumaa Arenduskeskus
TAI	Tervise Arengu Instituut
TAIE	Teadus- ja arendustegevus, innovatsioon ning ettevõtlus
TÜ	Tartu Ülikool
TÜPK	Tartu Ülikooli Pärnu kolleldž
VKE	väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted
ÜRP	üleriigiline planeering

Lisa 1. 2026. aasta eelarve projekti ja seletuskirja juurde

Kulu nimetus	2025 kinnitatud eelarve 22.01.2025	2026 eelarve I lugemine 25.02.2026	Finantseerimisallikad											
			POL arendus (riigiraha)	POL KOP rakendus (riigiraha)	POL KOV-idelt	PEEK omafin MATA, TÜPK	Pärnu LV sihtfin	MAK	KÜSK	Tulu majandus- tegevusest	PEEK projekt	Euroopa Komisjon	Projektid: Interreg, Horizon, Erasmus	Eelmise aasta edasi- kantavad vahendid
KULUD KOKKU	1 411 444	1 408 169	115 135	7 144	73 640	149 783	83 452	145 561	35 680	16 680	449 346	37 000	200 420	94 328
Maakonna arendustegevus	59 323	61 534	48 534	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13 000
<i>Tööjõukulud</i>	<i>35 323</i>	<i>38 534</i>	<i>38 534</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Töötasu	26 400	28 800	28 800											
Sotsiaalmaksud	8 923	9 734	9 734											
<i>Tegevuskulud</i>	<i>24 000</i>	<i>23 000</i>	<i>10 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>13 000</i>
Arengustrategia tegevuste elluviimine	24 000	23 000	10 000											13 000
Ettevõtluskeskkonna arendustegevused	698 062	652 826	0	0	29 414	126 445	19 086	71 054	4 000	11 680	379 347	0	0	11 800
<i>Tööjõukulud</i>	<i>347 758</i>	<i>347 843</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>74 194</i>	<i>0</i>	<i>51 054</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>222 595</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Töötasu	259 910	254 305				55 451		32 490			166 364		0	
Sotsiaalmaksud töötasult	87 848	93 538				18 743		18 564			56 231		0	
<i>Tegevuskulud</i>	<i>350 304</i>	<i>304 983</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>29 414</i>	<i>52 251</i>	<i>19 086</i>	<i>20 000</i>	<i>4 000</i>	<i>11 680</i>	<i>156 752</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>11 800</i>
Pärnumaa noorte inspirisoonipäev	15 000	15 000			6 104		8 896							
Ettevõtjate ja vabatahtlaste tunnustusüritus	26 310	26 300			18 426		3 074		4 000	800				
Võrgustiku tegevused (MAK meede 1)	8 000	4 000						4 000						
Võrgustiku tegevused (MAK meede 2)	6 000	6 000						6 000						
Messireis	18 000	18 000						10 000		8 000				
Naisettevõtjate võrgustiku tegevused (PEEK)	10 683	13 929				3 482					10 447			
Noorte ettevõtlikus ja ettevõtlusõpe (PEEK)	36 713	32 247				6 612					19 835			5 800
Noorte ettevõtlikus ja ettevõtlusõpe	12 000	12 000			4 884		7 116							
Ettevõtluskeskkonna arendustegevus (PEEK)	28 158	26 360				6 590					19 770			
Innovatsioonikeskuse arendustegevus, õppereisid	6 000	6 000												6 000
Ettevõtlusinkubatsiooni arendamine (PEEK)	36 960	24 268				5 347				2 880	16 041			
disainiKOBARa tegevused (PEEK)	10 236	416				104					312			
toiduKOBARa tegevused (PEEK)	43 944	50 275				12 569					37 706			
inseneeriaKOBARa tegevused (PEEK)	12 085	5 439				1 360					4 079			
loomeKOBARa tegevused (PEEK)	45 823	25 017				6 254					18 763			
roheKOBARa tegevused (PEEK)	30 556	37 098				9 275					27 824			
personalikOBARa tegevused (PEEK)	3 836	2 634				659					1 976			
Maakonna turundustegevus	82 127	85 831	0	0	2 442	11 190	3 558	21 074	0	5 000	33 568	0	0	9 000
<i>Tööjõukulud</i>	<i>40 462</i>	<i>42 149</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5 269</i>	<i>0</i>	<i>21 074</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>15 806</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Töötasu	30 240	31 501				3 938		15 750			11 813		0	
Sotsiaalmaksud	10 222	10 648				1 331		5 324			3 993		0	
<i>Tegevuskulud</i>	<i>41 665</i>	<i>43 682</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 442</i>	<i>5 921</i>	<i>3 558</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5 000</i>	<i>17 762</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>9 000</i>
Maakonna turundustegevused	15 000	15 000			2 442		3 558							9 000
Koolituste korralduskulud	1 000	5 000								5 000				
turundusKOBARa tegevused (PEEK)	25 665	23 682				5 921					17 762			
Europe Direct ja väliskoostöö	45 764	47 828	13 000	0	0	0	0	0	0	0	0	31 428	0	3 400
<i>Tööjõukulud</i>	<i>33 717</i>	<i>36 928</i>	<i>13 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>23 928</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Töötasu	25 200	27 600	9 720									17 880		
Sotsiaalmaksud	8 517	9 328	3 280									6 048		
Lähetuskulud	2 500	2 500										2 500		
<i>Tegevuskulud</i>	<i>9 547</i>	<i>8 400</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5 000</i>	<i>0</i>	<i>3 400</i>
Ürituste korraldamine	8 400	8 400										5 000		3 400
Muud tegevuskulud	1 147	0										0		

Lisa 1. 2026. aasta eelarve projekti ja seletuskirja juurde

Lisa 1. 2026. aasta eelarve projekti ja seletuskirja juurde			Finantseerimisallikad												
Kulu nimetus	2025 kinnitatud eelarve 22.01.2025	2026 eelarve I lugemine 25.02.2026	POL arendus (riigiraha)	POL KOP rakendus (riigiraha)	POL KOV-idelt	PEEK omafin MATA, TÜPK	Pärnu LV sihtfin	MAK	KÜSK	Tulu majandus- tegevusest	PEEK projekt	Euroopa Komisjon	Projektid: Interreg, Horizon, Erasmus	Eelmise aasta edasi- kantavad vahendid	
Tervisedendus, elanike heaolu ja turvalisus	47 705	39 077	28 901	0	0	2 544	0	0	0	0	7 632	0	0	0	
Tööjõukulud	28 901	28 901	28 901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Töötasu	21 600	21 600	21 600										0		
Sotsiaalmaksud	7 301	7 301	7 301										0		
Tegevuskulud	18 804	10 176	0	0	0	2 544	0	0	0	0	7 632	0	0	0	
terviseKOBARa tegevused (PEEK)	18 804	10 176				2 544					7 632				
Vabaihenduste nõustamine ja arendamine	49 803	47 379	0	7 144	0	3 014	0	0	28 180	0	9 041	0	0	0	
Tööjõukulud	31 791	35 324	0	7 144		0		0	28 180	0	0	0	0	0	
Töötasu	23 760	26 400		5 340					21 060						
Sotsiaalmaksud	8 031	8 924		1 804					7 120						
Tegevuskulud	18 012	12 055	0	0	0	3 014	0	0	0	0	9 041	0	0	0	
kogukonnaKOBARa tegevused (PEEK)	18 012	12 055				3 014					9 041				
Juhtimine ja büroo	214 573	223 274	24 700	0	41 784	6 591	60 808	53 433	3 500	0	19 758	5 572	0	7 128	
Tööjõukulud	122 593	125 994	18 700	0	26 370	6 591	38 422	16 153	0	0	19 758	0	0	0	
Töötasu	91 737	97 821	14 000		21 119	4 956	30 796	12 094			14 856		0		
Sotsiaalmaksud	30 856	28 173	4 700		5 251	1 635	7 626	4 059			4 902		0		
Majandamiskulud	91 980	97 280	6 000	0	15 414	0	22 386	37 280	3 500	0	0	5 572	0	7 128	
Administreerimiskulud	35 080	38 180	2 200					23 280	3 500			2 072		7 128	
Lähetuskulud	5 500	5 500	300		1 713		2 487	1 000							
Koolituskulud	5 000	5 000	300		1 794		2 606					300			
Ruumide majandamiskulud	18 000	16 000	900		5 709		8 291					1 100			
Isikliku sõiduauto kasutamise kulud	12 400	15 000	1 100					13 000				900			
IKT kulud	16 000	17 600	1 200		6 198		9 002					1 200			
Projektid	214 087	250 420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	200 420	50 000	
BioBoosters	34 987	0													
Horizon Europe	35 000	35 000											35 000		
EAS - Pärnumaa disainiKOBAR	80 100	0													
Suurtaristu kohaliku kasu fond	50 000	50 000												50 000	
Interreg "Emma"		47 000											47 000		
Interreg "Silver Careers"		77 000											77 000		
Erasmus+ "We Shape Our Communities"		41 420											41 420		
Omaosalus arenguprojektides	14 000	0													